

GUVERNAREA LUI DUMNEZEU

Guvernarea lui Dumnezeu față de lume

Epistola a doua a lui Petru

HAMILTON SMITH

1 Introducere

2 Viața și evlavie (Cap.1)

3 Falșii învățători și ereziile nimicitoare (Cap.2)

4 Batjocoritorii și materialismul (Cap.3)

1. Introducere

În a doua sa epistolă, apostolul Petru, condus de Duhul lui Dumnezeu, prezice într-un limbaj foarte simplu evoluția dezastruoasă a creștinătății. Nu numai că ne avertizează cu privire la stricăciunea care va caracteriza creștinătatea în zilele din urmă, ci pune înaintea noastră, pentru a ne încuraja, viața de evlavie practică, singura prin care vom putea scăpa de stricăciune și vom putea obține o intrare deplină în împărăția eternă a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Împărățirea epistolei este foarte clară:

În primul rând, capitolul 1 ne arată resursele abundente pe care Dumnezeu i le dă credinciosului ca să poată duce o viață de evlavie, având înaintea lui siguranța împărăției glorioase la care îl conduce această viață.

În al doilea rând, capitolul 2, ne este prezentat un contrast deplin cu viața de evlavie și suntem puși în gardă împotriva falșilor învățători care se vor ridica în cercul creștin, învățând erezii pentru a submina creștinismul și introducând nelegiuirea și spiritul lumesc care au caracterizat creștinătatea de-a lungul secolelor.

În al treilea rând, capitolul 3 ne pune în gardă împotriva batjocoritorilor care se vor ivi în zilele din urmă ale creștinătății, care, prin materialismul cel mai grosolan, vor nega venirea lui Hristos. Această stare va fi urmată de intervenția lui Dumnezeu în judecată.

2. Viața și evlavie (Cap.1)

Prima parte a epistolei tratează două subiecte mari. Mai întâi viața de evlavie practică, viața care-i va permite credinciosului să scape de stricăciunea care este în lume prin poftă; apoi, certitudinea împărăției lui Hristos, spre care conduce această viață de evlavie.

Este de cea mai mare importanță pentru credincioși, tineri sau mai în vârstă, să recunoască fără echivoc care este adevărata apărare împotriva stricăciunii din creștinătate. Ea nu constă doar într-o viață de mare activitate exterioară, și cu atât mai puțin în eforturi pentru combaterea răului, ci într-o viață de evlavie trăită în comuniune cu Persoanele divine și în savurarea lucrurilor divine.

Versetele 1,2. Primele două versete ne arată că apostolul scrie în mod expres celor care au primit „o credință de același preț” cu apostolii. El nu se adresează păcătoșilor sau unor simpli mărturisitori, ci *credincioșilor* aflați în cercul mărturisirii creștine. „Credința de același preț” este credința creștinismului, în contrast cu iudaismul de care fuseseră legați acești credincioși. Această „credință de același preț” a venit la noi într-o dreptate desăvârșită; și Dumnezeu poate lucra în dreptate prin Mântuitorul nostru Isus Hristos.

Apostolul dorește ca harul și pacea să ne fie înmulțite „în cunoștința lui Dumnezeu și a lui Isus, Domnul nostru”. Harul care ne ajută să scăpăm de corupția creștinătății nu va fi

găsit în simpla cunoaștere a răului, ci în cunoașterea lui Dumnezeu și a tot ce avem în El. Pacea de care avem nevoie în mijlocul nelegiurii nu va rezulta din eforturile noastre de a combate și a zdrobi nelegiuria; noi vom avea pacea doar rămânând aproape de Isus, „Domnul nostru”, Cel căruia Îi datorăm supunere. Oile scapă de viclenia străinilor, pentru că ele cunosc glasul Păstorului. „Ele nu vor urma un străin”, nu pentru că-i cunosc planurile rele, ci pentru că „*nu* cunosc glasul străinilor”.

Versetele 3,4. Credinciosul poate să scape de stricăciunea din lume, aflată sub puterea lui Satan, pentru că „puterea divină” ne-a dăruit „toate cele privitoare la viață și evlavie”. Ne este astfel amintit că toate lucrurile necesare pentru a trăi o viață practică de evlavie sunt legate de „cunoștința Celui care ne-a chemat prin glorie și virtute”. Am fost chemați prin atracția puternică a gloriei care este pusă înaintea noastră, și prin virtutea, sau curajul spiritual, care ne face capabili să învingem vrăjmașul în drumul nostru spre glorie. Gloria care este înaintea noastră este privită aici ca fiind deja atinsă în energia spirituală a unei vieți de evlavie practică.

În relație cu această chemare la glorie, Dumnezeu ne-a dat „promisiunile cele mai mari și mai prețioase”. Chemarea și promisiunile merg întotdeauna împreună. Dacă Dumnezeu cheamă, este pentru că are în vedere o anumită binecuvântare plănuită de El. Mai departe în epistolă, apostolul vorbește despre aceste promisiuni, despre promisiunea venirii Domnului și despre promisiunile cele mai mari privind „ceruri noi și un pământ nou” (3:4,13). Având în vedere aceste promisiuni mari și prețioase, avem înaintea noastră ceea ce are Dumnezeu înaintea Lui, și astfel ne facem părtași la natura divină. Contemplăm o scenă în care dragostea și sfințenia vor fi arătate, în contrast cu pofta și nelegiuria scenei prezente. Ne facem părtași la natura divină urând răul din această scenă și bucurându-ne în scena viitoare de sfințenie, de dragoste și de bucurie. Scăpăm prin aceasta de stricăciunea care este în lume prin poftă.

În aceste versete, apostolul nu zăbovește asupra faptului important că avem viața – scriind unor credincioși, aceasta nici nu s-ar justifica – ci insistă asupra mării importanțe de a trăi viața pe care deja o avem. Orice credincios are o viață nouă, dar să ne cercetăm inima și să ne întrebăm dacă ne mulțumim doar să știm că avem această viață sau dacă încercăm să o și trăim. Faptul de a avea viața, oricât de binecuvântat este, nu ne va permite, în el însuși, să scăpăm de stricăciunea acestei lumi. Pentru a fi păziți de poftă și de nelegiurie, trebuie să trăim viața de evlavie practică.

Versetele 5-7. În aceste versete, apostolul enumără calitățile care disting această viață de evlavie. Este o viață caracterizată de credință, virtute, cunoștință, înfrânare, răbdare, evlavie, dragoste frățească și iubire.

Prima mare calitate a acestei vieți biruitoare este *credința*; de aceea apostolul Ioan a putut spune: „Aceasta este victoria care a învins lumea: credința noastră”. Mai mult, credința trebuie să aibă un obiect, și Ioan continuă arătându-ne acest obiect, pentru că zice: „Cine este cel care învinge lumea, dacă nu cel care crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu?” (1 Ioan 5:4,5). La fel, apostolul Pavel a putut spune: „Ceea ce trăiesc acum în carne, trăiesc prin credință, aceea în Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine” (Gal.2:20). Credința se îndepărtează de tot ce ține de vedere și de simțuri și privește la Isus, sigură că El știe toate cu privire la mine, și că numai El poate să mă păzească (Ioan 21:17).

În al doilea rând, la credința noastră va trebui să adăugăm *virtutea*, sau curajul spiritual, adică energia (cum implică acest cuvânt). Această energie morală ne va permite să refuzăm lucrarea cărnii dinăuntrul nostru și să ne împotrivim diavolului din afara noastră. Trăirea în mod practic a unei vieți de evlavie într-o lume asemenea celei în care suntem, va

necesita energie spirituală pentru a renunța la sine, pentru a refuza lumea și pentru a ne împotrivi lui Satan.

În al treilea rând, pe lângă virtute, vom avea nevoie de *cunoștință*, pentru a dobândi înțelepciunea divină care ne va călăuzi în întreaga noastră purtare practică. Fără cunoașterea lui Dumnezeu și a gândului Său, așa cum este El revelat în Cuvânt, energia noastră riscă să ne conducă pe cărările propriei voințe.

În al patrulea rând, cunoștința poate să îngâmfe; de aceea, alături de cunoștință, ne trebuie *înfrânarea* sau cumpătarea. Fără aceasta, cunoștința ne poate conduce la mândrie.

În al cincilea rând, la înfrânare, prin care practicăm stăpânirea de sine, trebuie să adăugăm *răbdarea* față de ceilalți. Fără această răbdare, înfrânarea poate duce la iritare față de cei care manifestă mai puțină înfrânare.

În al șaselea rând, răbdarea noastră trebuie să se exercite în unire cu *evlavia*, sau teama de Dumnezeu; dacă nu, ea riscă să degenereze într-un compromis cu răul. Evlavia presupune o umblare în comuniune cu Dumnezeu, viața noastră fiind astfel trăită potrivit Lui și sub conducerea Sa. Luăm noi ca din mâna lui Dumnezeu toate împrejurările vieții care ne pun la încercare evlavia, atât cele care sunt împotriva noastră, cât și cele care ne sunt favorabile?

În al șaptelea rând, cu evlavia care ține seama de ce I se cuvine lui Dumnezeu, trebuie să veghem să nu uităm *dragostea frățească*, sau ce i se cuvine fratelui nostru. Evlavia va face ca dragostea noastră să se manifeste față de cei care, fiind copii ai lui Dumnezeu, sunt frații și surorile noastre.

În sfârșit, la dragostea frățească trebuie să adăugăm *iubirea* – iubirea divină. Dacă nu, dragostea noastră se va limita la frații noștri, în loc să se reverse pe deplin ca iubire a lui Dumnezeu asupra întregii lumi care ne înconjoară. De aceea, dragostea frățească poate cu ușurință să se transforme în părtinire și în simplă afecțiune omenească. Cineva a zis: „Dacă sunt condus de iubirea divină, îi iubesc pe toți frații mei; îi iubesc pentru că Îi aparțin lui Hristos; aceasta nu este părtinire. Voi avea mai multă bucurie cu un frate spiritual; dar mă voi ocupa de fratele meu slab cu o iubire care se va ridica deasupra slăbiciunii lui și va ține cont de ea cu o atenție plină de gingășie”. Dragostea frățească face din fratele nostru obiectul principal. „Iubirea” este un sentiment mai profund, care Îl are pe Dumnezeu în vedere; citim: „Prin aceasta cunoaștem că-i iubim pe copiii lui Dumnezeu, când *Îl iubim pe Dumnezeu și ținem poruncile Lui*” (1 Ioan 5.2).

Versetele 8,9. În aceste versete, apostolul pune înaintea noastră, pe de o parte, efectele binecuvântate care rezultă din posedarea acestor calități și, de cealaltă parte, consecințele serioase pentru cei în a căror viață aceste calități nu sunt prezente. O viață care are aceste trăsături este o viață plină și abundentă, după dorința Domnului ca oile Sale nu numai să aibă viață, ci să o aibă din belșug (Ioan 10:10). Atunci nu vom fi leneși și neroditori în ce privește cunoașterea Domnului Isus. Viața de evlavie practică este o viață în care există rod pentru Dumnezeu și folos și binecuvântare pentru om.

Cel la care aceste calități ale vieții de evlavie lipsesc, va cădea în orbire spirituală, chiar dacă are viața divină. Atins de miopie spirituală, nu va vedea decât lucrurile prezente din această lume. Va fi incapabil să vadă „departe”. O inimă ocupată cu propria ei voie și cu satisfacerea poftei sale nu va mai vedea „Împăratul în frumusețea Lui”, nici „țara depărtată”. Un astfel de om nu numai că va pierde din vedere gloriile viitoare, ci va uita lucrarea puternică prin care a fost curățit de păcatele lui. Dacă nu trăim viața de evlavie, pierdem din vedere gloria viitoare, ne vom întoarce în lume și vom cădea în păcatele de care am fost curățiți.

Versetele 10,11. Prin acest avertisment solemn, apostolul ne îndeamnă să ne dăm silința pentru a trăi practic această viață și să întărim astfel chemarea și alegerea noastră, aducând o mărturie fără echivoc în lumea care ne înconjoară. Mai mult, trăind această viață, ne vom urma calea fără a cădea și vom avea o intrare din belșug „în Împărăția eternă a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos”.

Versetele 12-15. Apostolul este în mod vădit conștient de rapiditatea cu care uităm marile adevăruri practice ale creștinismului, pentru că de trei ori, în aceste patru versete, menționează expresia „aducere-aminte”. Este posibil să fi avut în minte experiența trăită de către femei în ziua învierii, când îngerul le-a zis: „Amintiți-vă cum v-a vorbit”. Apoi citim: „Și ele și-au adus aminte de cuvintele Lui”, expresie care arată clar că Domnul Însuși vorbise despre aceste mari evenimente, și că ele uitaseră cuvintele Lui (Luca 24:6-8).

Cu ce rapiditate uităm și noi „adevărul pe care îl avem”! Puțin îi pasă diavolului de cât de mult adevăr cunoaștem, dacă reușește să ne împiedice să fim întăriți în el – în adevărul despre poziția noastră actuală înaintea lui Dumnezeu și despre tot ce ne-a fost dat privind „viața și evlavia”, ca și despre gloriile Împărăției către care duce această viață. Apostolul dorește să fim întăriți în aceste lucruri; el vrea să ne îndemne să ne amintim de ele. El știa că cele spuse de Domnul cu privire la „dezbrăcarea de cortul său” aveau să se împlinească în curând (Ioan 21:18,19), de aceea lasă scris „adevărul pe care îl avem”, pentru ca acesta să fie păstrat pentru noi, după plecarea lui, într-o formă mereu accesibilă. Să remarcăm faptul că el nu numește nici un succesor apostolic pentru a păstra adevărul, și nici nu lasă sfinții în grija Bisericii, ci le dă Cuvântul scris al lui Dumnezeu ca singura autoritate pentru credința lor.

Versetul 16. După ce ne-a dezvăluit, în aceste versete care constituie o paranteză, motivele care l-au împins să scrie, apostolul ne va aminti realitatea gloriilor Împărăției spre care înaintăm. Vorbind despre aceste glorii, el nu a recurs la basme iscusit alcătuite de mintea născocitoare a omului. El a istorisit lucruri văzute și auzite. Apostolii Petru, Ioan și Iacov au fost martori oculari ai măreției lui Hristos, ei trei constituind o mărturie deplină a gloriei Sale. Îl cunoscuseră pe Hristos în împrejurări de slăbiciune și de smerenie; L-au văzut, de asemenea, în puterea și măreția Lui. Scena transfigurării de pe munte a fost o anticipare a venirii Sale, pentru că aceasta va fi în măreție și în putere, în acea putere „care va transforma trupul smereniei noastre în asemănare cu trupul gloriei Sale, potrivit lucrării puterii pe care o are de a-Și supune chiar toate lucrurile” (Fil.3:21). Astfel, pe munte, ei au văzut nu numai gloria lui Hristos, ci și puterea lui Hristos prin care Moise și Ilie au apărut cu El în glorie, ca reprezentanți ai tuturor sfinților care vor fi cu El acolo.

Versetele 17,18. Apostolul ne amintește de faptul că, pe munte, ei au văzut în Hristos pe Cel în care Dumnezeu își găsea plăcerea, Cel care era potrivit pentru glorie și care a primit mărturie din cer. În contrast cu dezonoarea și cu rușinea pe care oamenii le-au aruncat asupra lui Hristos, El a primit de la Dumnezeu Tatăl onoare și glorie. În contrast cu toți oamenii, care nu au ajuns la gloria lui Dumnezeu, iată un Om care a fost salutat prin „gloria minunată” ca Fiu preaiubit al Tatălui. Mai mult, vocea pe care a auzit-o apostolul venea din cer; tot cerul ia parte la plăcerea Tatălui în Hristos. Întreagă scena ne descoperă secretul desfătărilor pe care cerul le află în Hristos, precum și valoarea imensă pe care Fiul o are în ochii Tatălui. Onoarea și gloria pe care le-a primit vin „de la Dumnezeu Tatăl”, „prin gloria minunată” și „din cer”.

Apostolul poate pe bună dreptate să numească un asemenea loc „muntele sfânt”. Mai presus de pământ, și despărțiți de lume, ne este dat să împărtășim cu Tatăl buna Sa plăcere în Hristos. Nu este vorba despre ce este Hristos pentru păcătoși; acest lucru îl vedem în ostenele Sale din vale, precum și în suferințele crucii. Nu este nici ceea ce este Hristos

pentru sfinții puși la încercare: acest lucru îl aflăm în gândurile exprimate de El în camera de sus. Pe muntele sfânt, învățăm ce este Isus pentru Tatăl, pentru glorie și pentru cer.

Versetul 19. Petru mai spune că această scenă minunată de pe munte face cuvântul profetic și mai sigur. Vechiul Testament conține numeroase profeții cu privire la gloriile împărătești ale lui Hristos; și apostolul zice că facem bine că luăm aminte la aceste profeții „ca la o lumină strălucind într-un loc întunecos”. Din punct de vedere moral, lumea este cufundată într-o ignoranță totală cu privire la Dumnezeu și la tot ce trebuie să se întâmple. Profeția ne arată cum privește Dumnezeu întunericul și tot ce va face El ca să-l împrăștie; astfel suntem păziți de a ne rătăci în acest întuneric. Merită deci efortul de a lua aminte la profeție „ca la o lumină” pentru prezent, și nu de a ne interesa de ea pur și simplu pentru că satisface curiozitatea minții noastre în ce privește viitorul.

Descoperirea de pe muntele sfânt este împlinire a cuvântului profetic. Profeția se referă la gloriile pământești; muntele vorbește despre aceeași Împărăție, dar ne dezvăluie gloriile cerești. Luate în considerare împreună cu scena de pe munte și interpretate corect, profețiile Scripturii vor face ca ziua să se ivească și ca „steaua de dimineată” să răsară în inimile noastre. Apostolul nu vorbește despre ziua în sens de zorii fizici ai zilei pe pământ, nici de steaua dimineții vizibilă pe cer, ci de gloria acelei zile viitoare și de gloria acelei Persoane chemate să ocupe locul care li se cuvine în inimile credincioșilor. Merită să subliniem aceste trei cuvinte: „în inimile voastre”.

Este aproape clipa în care se va ivi dimineata fără nor și în care soarele dreptății va răsări „cu vindecarea în aripile Lui” (Maleahi 4.2). Dar înainte de a răsări soarele, străjerii sunt întăriți de „steaua de dimineată”. În timpul călătoriei noastre în locul întunecos, avem privilegiul de a-L cunoaște pe Hristos în afecțiunile inimilor noastre, înainte ca El să Se descopere lumii.

Versetele 20,21. Ca să acordăm profeției atenția care i se cuvine, apostolul ne amintește adevărul ei caracter și origine. Ne spune mai întâi că profeția privește dincolo de împrejurările imediate care au stat la baza enunțării ei. Dacă nu ar fi așa, profeția ar comporta doar un interes istoric, iar avertizarea morală pe care o conține ar fi doar ceea ce istoria, în general, ne poate învăța. Dar aflăm că împlinirea istorică imediată a profeției nu-i epuizează întreaga întindere; ea are adeseori în vedere o împlinire mai largă în viitor. De aceea, fiecare profeție trebuie citită în raport cu alte pasaje din Scriptură, ca să înțelegem semnificația ei completă.

Mai mult, facem bine dacă suntem atenți la profeție pentru că nu a fost adusă prin voința omului, ci „oameni sfinți a lui Dumnezeu” au vorbit conduși de Duhul Sfânt. Este adevărat că în câteva rânduri, Dumnezeu S-a folosit de oameni răi pentru a rosti o profeție, ca în cazul lui Balaam în Vechiul Testament și al lui Caiafa în Noul Testament, dar atunci a arătat clar că profetul este un om rău care caută să se opună lui Dumnezeu, fiind constrâns să spună adevărul. În general totuși, Duhul Sfânt se folosește de „oameni sfinți”.

Rezumând, iată marile adevăruri care au fost puse înaintea noastră în acest prim capitol:

În primul rând, viața de evlavie practică și diferitele ei calități.

În al doilea rând, efectele practice binecuvântate ale trăirii unei asemenea vieți, ca și consecințele grave pe care le antrenează faptul de a nu o trăi.

În al treilea rând, importanța de a ne aminti adevărul pe care îl avem.

În al patrulea rând, puterea viitoare și Împărăția Domnului nostru Isus Hristos, sfârșitul glorios al vieții practice de evlavie.

3 Falșii învățători și ereziile nimicitoare

După ce a pus înaintea noastră, în prima parte a epistolei, viața practică de evlavie prin care ne putem împotrivi stricăciunii care este în lume, apostolul denunță acum această stricăciune și ne pune în gardă împotriva ei. După ce a căutat să ne întărească în adevărul pe care îl avem (1:12), poate să ne avertizeze împotriva erorii. În restul epistolei, suntem, deci, puși în gardă clar împotriva a două forme ale răului care caracterizează creștinătatea în zilele în care trăim. Apostolul denunță mai întâi, în capitolul 2, ereziile distrugătoare strecurate de falșii învățători; apoi, în capitolul 3, necredința batjocoritorilor care neagă revenirea Domnului și întemeierea Împărăției Sale.

Versetul 1. În acest capitol, apostolul expune starea îngrozitoare care s-a instaurat în creștinătate prin falși învățători și ne pune în gardă împotriva acesteia. Primul verset descrie caracterul răului care este provocat nu de împotrivirea care vine din afară, ci de stricăciunea din interiorul creștinătății. La fel cum altădată au fost profeți falși în poporul lui Dumnezeu, Israel, suntem avertizați că se vor ridica „falși învățători între voi”.

Acești oameni pretind că sunt învățători și îi înșeală pe cei simpli, cum a spus cineva, „întreșând eroarea cu adevărul, astfel încât adevărul atrage sufletele sincere și le face să fie neatente la eroarea care este acolo”. Ei sunt „printre voi”, spune apostolul. Cu siguranță, unii ca aceștia făcuseră o mărturisire aparent frumoasă despre creștinismul lor, înșelându-i pe cei care îi primiseră în părtășia creștină. Dacă, în perioada post-apostolică, asemenea persoane s-au ridicat între creștini, trebuie oare să ne mirăm că astăzi se arată falși învățători în acele grupuri de credincioși care au cea mai multă lumină? Erorile acestor falși învățători sunt introduse în secret, sau strecurate, afirmație care arată că învățăturile false sunt întotdeauna introduse prin viclenie, nu în mod deschis. Această clandestinitate se condamnă pe ea însăși, pentru că adevărul nu trebuie niciodată spus în mod voalat. Cu siguranță că sunt momente în care anumiți copii ai lui Dumnezeu nu sunt încă în măsură să aprecieze adevărurile profunde ale lui Dumnezeu, precum în cazul adunării din Corint (1 Corinteni 3:2); dar apostolul nu ținea secrete adevărurile pentru care ei nu erau pregătiți.

Aceste erori strecurate sunt „erezii distrugătoare”. Nu este vorba numai de vederi greșite cu privire la adevăr, ci efectiv de negarea lui; acestea sunt erori fatale creștinismului, care îl distrug și care îi conduc pe cei care le promovează la tăgăduirea Stăpânului „care i-a cumpărat”. Aceasta este nelegiuirea care respinge autoritatea Domnului și deschide ușa tuturor formelor de voință proprie. Apostolul nu zice: Stăpânul care i-a răscumpărat; nu-i consideră pe acești falși învățători ca făcând parte dintre cei răscumpărați. S-a făcut comparația cu „un stăpân care a cumpărat sclavi la piață și aceștia îl tăgăduiesc și refuză să i se supună”. Acești oameni mărturisiseră Numele Domnului și fuseseră primiți în mijlocul creștinilor, dar acum învățau erori, tăgăduindu-L pe Domnul. Ei nu-I aparțineau cu adevărat Domnului, iar sfârșitul lor avea să fie o grabnică și deplină nimicire. Ei introduseseră erezii distrugătoare și aveau să sufere ei înșiși „o grabnică distrugere”.

Versetele 2,3. Suntem apoi puși în gardă împotriva efectului îngrozitor produs de erorile acestor oameni răi asupra mulțimii creștinătății. „Mulți vor urma căile lor desfrânate”, se spune. Mergând mână în mână cu ereziile distrugătoare, vom găsi întotdeauna deșertăciunea lumească cea mai flagrantă, pentru că învățăturile false duc la o practică greșită. Se poate ca marea masă a credincioșilor să nu înțeleagă sau să nu fie în măsură să analizeze învățăturile lor rele, dar carnea va urma cu ușurință căile lumești.

Creștinătatea contaminată de învățătura falsă, s-a afundat într-o deșertăciune lumească flagrantă care caracterizează mărturisirea creștină astăzi; ca urmare, „calea adevărului va fi hulită”. Poate că lumea nu este capabilă să discearnă între eroare și adevăr, dar poate cel puțin să vadă și să condamne viața desfrănată a acestor mărturisitori. Judecând

creștinismul după acești oameni și căile lor rele, firește că ea este împinsă la a huli calea adevărului.

De aceea, această predispoziție de spirit lumesc deschide ușa metodelor lumești. Împinși de lăcomie, acești falși învățători caută câștig din religie cu „cuvinte bine întocmite”. Precum iudeii odinioară făcuseră din templul lui Dumnezeu o casă de negoț, acești falși învățători se folosesc de mărturisirea lor creștină și de elocvența lor naturală pentru a câștiga bani.

Sub influența acestor oameni, o mare parte a creștinătății a fost antrenată în nelegiuire, tăgăduindu-L pe Domnul, și a devenit lumească, desfrânată în căile ei și indiferentă față de adevăr. O asemenea stare necesită în mod inevitabil judecata lui Dumnezeu asupra acestor oameni răi. Că judecata a căzut altădată asupra celor nelegiuți și răzvrătiți, nu este un basm. Un anumit timp poate să pară că răul prosperă fără să fie judecat, dar Dumnezeu nu este indiferent, ca cineva care ar dormita și ar fi inconștient cu privire la ceea ce se petrece. Judecata vine negreșit!

Versetele 4-8. Apostolul oferă trei ilustrații solemne din istoria lumii pentru a dovedi că nelegiuirea și răzvrătirea cheamă judecata lui Dumnezeu spre nimicire. În primul rând, îngerii care au păcătuit au fost aruncați în abis, fiind ținuți în lanțurile întunericului, în așteptarea judecății lor definitive. În al doilea rând, în zilele lui Noe, lumea veche coruptă a fost nimicită prin judecata potopului. În al treilea rând, cetățile Sodomei și Gomorei au fost condamnate și prefăcute în cenușă. Aceste judecăți solemne, prin care Dumnezeu a intervenit în legile obișnuite și în mersul lumii, sunt exemple pentru nelegiuții timpurilor ulterioare. Creștinătatea, indiferentă la aceste avertizări, dedându-se la aceeași fărădelege și răzvrătire, va cunoaște aceeași judecată neînduplecată.

Cu toate acestea, judecățile de altădată care sunt o avertizare pentru nelegiuți, poartă în ele o încurajare pentru credincioși. Ele ne spun în mod clar că în mijlocul tuturor acestor stări cumplite de păcat, Dumnezeu avea aleși ai Săi care au fost salvați de la judecată. Nici astăzi nu este altfel, pentru că în mijlocul stricăciunii crescânde a creștinătății, Duhul lui Dumnezeu arată că va fi o mare diferență între credincioșii care trăiesc o viață de evlavie practică în despărțire de rău, și credincioșii care alunecă în căile lumii și care, neavând trăsăturile unei vieți de evlavie, se dedau la asocieri lumești, prin aceasta nefăcând decât să-și chinuiască sufletul și să atragă suferințe asupra lor.

Noe este exemplul unui credincios care a umblat în despărțire de rău și care a dat mărturie înaintea lumii. Citim că „Noe era un om drept, integru printre contemporanii lui. Noe umbla cu Dumnezeu” (Gen.6:9). Petru ne spune că dădea mărturie pentru Dumnezeu, fiind „un predicator al dreptății”. Lot este o imagine a acestei vaste categorii de credincioși care, neavând credință pentru a umbla pe calea despărțirii de rău, se stabilesc în lume, dar nu sunt în ea martori pentru Dumnezeu, chiar dacă la sfârșit sunt mântuiți. Apostolul Petru ne spune într-adevăr că Lot era „drept”; totuși, pentru că locuia printre oameni stricați, „își chinuia zi după zi sufletul drept”; auzind conversațiile lor murdare și văzând faptele lor nelegiuite. Lot nu cunoștea nimic din umblarea în pace și în apropiere de Dumnezeu.

Versetul 9. Apostolul conchide deci că Domnul știe să salveze din încercare pe cei evlavioși și să-i păstreze pe cei nedrepti pentru ziua judecății. Puțin mai devreme, Petru a prezentat credincioșilor zorii „zilei” gloriei viitoare, iar acum ne avertizează cu privire la „o zi a judecății” pentru cei răi.

Ce imagine poate fi mai solemnă și mai înspăimântătoare decât cea a stării creștinătății, din zilele apostolilor și până astăzi? Mai întâi ni se amintește că vor fi falși învățători care vor introduce erezii nimicitoare, nelegiuire și deșertăciune lumească. În al doilea rând, marea mulțime va fi antrenată în căile lor lumești, fiind sedusă, spre nimicirea ei,

de cuvintele lor frumoase. În al treilea rând suntem încurajați prin cunoașterea faptului că, în mijlocul întregii stricăciuni, vor exista credincioși care vor fi păziți de rău și vor fi martori pentru adevăr. În al patrulea rând, vor fi cei care sunt cu adevărat dreți și salvați de judecată, dar care din cauza legăturilor lor lumești, nu sunt martori pentru Dumnezeu.

Restul capitolului prezintă în mod detaliat caracteristicile îngrozitoare ale celor care, în mărturisirea creștină, cad sub judecată.

Versetele 10-12 Acești oameni nelegiuți umblând potrivit cămii și poftelor ei, se împotrivesc în mod firesc la tot ce i-ar împiedica să și le satisfacă. Ei „disprețuiesc stăpânirea”. Fiind caracterizați de poftă și de nelegiuire, sunt „îndrăzneți” și „încăpățânați”. Dorințele lor necurate îi fac îndrăzneți în răutate; nelegiuirea îi îndeamnă să-și urmeze voința cu încăpățânare. Limba lor nu este ținută în frâu, pentru că „hulesc” gloriile, ceea ce îngerii nu și-ar permite să facă. Ca niște animale fără rațiune, „hulind în cele ce nu cunosc”. Aceștia vor pieri în stricăciunea lor. Pofța și nelegiuirea au în ele elementele stricăciunii care antrenează nimicirea celor care umblă în aceste lucruri.

Versetul 13. Pofța, nelegiuirea, îndrăzneala, voia proprie și stricăciunea din aceste zile din urmă, vor fi mai îngrozitoare, mai fără frâu decât orice revărsare a răului din trecut, pentru că se arată în mărturisirea creștină și se manifestă în sfera luminii depline a adevărului. În general oamenii, din cauza rușinii, așteaptă întunericul nopții pentru a se deda la faptele lor rele. Dar aceștia, fără rușine, se dedau desfătărilor în plină zi. Cineva a zis: „s-au obișnuit să privească lumina în față și să o sfideze”. Iau loc împreună cu creștinii, dar în realitate nu sunt decât pete și întinăciuni pe numele de creștin”. Fără rușine se laudă că îi înșală pe alții.

Versetele 14-17. Purtați de dorințele lor necurate, au *ochi* care nu se pot opri să păcătuiescă, o *inimă* plină de lăcomie și *picioare* care au părăsit calea dreaptă. În cazul lui Balaam, vedem că Dumnezeu s-a folosit chiar de un animal pentru a pune frâu nebuniei profetului. Aceștia sunt fântâni fără apă, de care oamenii se apropie pentru a găsi ajutor și înviore, doar ca să constate că nu au nimic de oferit pentru a răspunde nevoilor sufletului. Ei sunt „nori duși de furtuna” dorințelor lor, nori care întunecă lumina cerului. Negura întunericului le este păstrată pentru totdeauna.

Versetele 18,19. Apostolul descrie cu și mai multe detalii efectul produs asupra altora de acești falși învățători. Adresându-se oamenilor prin „cuvinte mari, umflate de deșertăciune”, care aruncă un vâl asupra deșertăciunii lumești și asupra poftelor cărnii, îi atrag pe cei care tocmai au scăpat de rău. Aceasta nu înseamnă că aceștia din urmă fuseseră convinși de adevăr, nici aduși la Dumnezeu, ci conștiința lor devenise sensibilă la rău. Acestor persoane, influențate de acești oameni răi, le este promisă libertatea de către cei care sunt ei înșiși robi ai stricăciunii.

Versetele 20-22. În ciuda pretenției lor că sunt slujitorii Domnului, acești falși învățători, cu cuvintele lor frumoase, umflate de deșertăciune, sunt robi ai stricăciunii. Ei mărturisiseră creștinismul și, prin cunoașterea Domnului, scăpaseră pentru un timp de necurățiile lumii. Dar, fiind din nou înfășurați și învinși, dovedesc că, deși cunoscuseră „calea dreptății”, totuși nu au urmat-o și, în ciuda mărturisirii lor și a discursurilor lor pretențioase, nu sunt cu adevărat oile lui Hristos. Nu pot fi comparați decât cu un câine care se întoarce la vărsătura lui, sau cu o scroafă care, chiar spălată, rămâne scroafă și, cum apare ocazia, se întoarce să se tăvălească în noroi.

4 Batjocoritorii și materialismul (Cap.3)

În partea pe care tocmai am examinat-o, apostolul ne-a pus în gardă împotriva falșilor învățători care se vor ridica în cercul creștin. După plecarea apostolilor, au apărut acești falși învățători, vestind învățături stricate și introducând erezii distrugătoare (Fapte 20:29,30; 2

Petru 1:14,15; 2:1). În consecință, mulțimea creștinilor mărturisitori se găsește antrenată în deșertăciunea lumească, în nelegiuirea și în stricăciunea care au caracterizat creștinătatea de-a lungul veacurilor.

Deci, după ce a vorbit despre falșii învățători care urmau să se ridice printre cei cărora le scria, apostolul continuă punându-ne în gardă împotriva aspectelor particulare ale răului, care vor caracteriza mărturisirea creștină „în zilele din urmă” (v.3). Ne spune că aceste zile din urmă vor fi caracterizate de batjocoritori și de materialism.

Versetele 1,2. Înainte de a vorbi în detaliu despre aceste două probleme, apostolul ne pregătește pentru a le întâmpina și ne încurajează să ne împotrivim lor, îndreptându-ne atenția spre Cuvântul lui Dumnezeu. De aceea, el începe această ultimă parte a epistolei spunând că scrie ca să trezească înțelegerea noastră curată, aducându-ne aminte de aceste lucruri. Apoi ne spune clar că trebuie să ne amintim „cuvintele vorbite mai înainte prin sfinții profeți” și de „porunca Domnului și Mântuitorului”, prin apostoli. El nu ne îndrumă spre Biserică pentru a fi călăuziți; nici nu ne îndeamnă să așteptăm o nouă descoperire, deoarece Cuvântul lui Dumnezeu este complet. Ne spune să ne aducem aminte de ceea ce a fost deja dat prin inspirație. În Cuvântul lui Dumnezeu avem descoperirea adevărului care denunță tot ce este fals și ne face capabili să respingem erorile falșilor învățători, ca și materialismul flagrant al batjocoritorilor. Cuvântul este sabia de care se folosește Duhul pentru a ne face capabili să „ținem piept vicleniilor diavolului”. „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și folositoare pentru învățatură, pentru mustrare, pentru îndreptare, pentru instruire în dreptate, ca omul lui Dumnezeu să fie împlinit, deplin pregătit pentru orice lucrare bună” (2 Tim.3:16,17).

Versetele 3,4. Apostolul ne-a trimis la Cuvântul lui Dumnezeu pentru a face față erorilor oamenilor; acum ne va pune în gardă împotriva formelor speciale pe care le îmbracă răul în zilele din urmă ale creștinătății. El ne spune că o categorie de batjocoritori nelegiuți se va ridica în mijlocul mărturisirii creștine. Ca întotdeauna, necredința este asociată cu o stare morală rea. Necredința își are izvorul în poftă, și acești oameni sunt descriși ca „umblând potrivit propriilor lor poftes”. Cel care nu poate să creadă ceea ce zice Dumnezeu, face ceea ce Dumnezeu interzice. Aflăm apoi ce zic ei: „Unde este promisiunea venirii Lui?”. Ei ridică întrebări asupra unui eveniment care, după cum ei bine înțeleg, va împiedica satisfacerea poftelor lor.

Ni se spune mai întâi ce sunt acești oameni: „batjocoritori”; în al doilea rând, ce fac ei: umblă „potrivit propriilor lor poftes”; în al treilea rând, ce zic ei: „Unde este promisiunea venirii Lui?”; în sfârșit, ne sunt date argumentele de care ei se servesc. Ei pretind că este limpede că Domnul nu va interveni în treburile oamenilor, „pentru că, de când au adormit părinții, toate rămân așa cum erau de la începutul creației”. Acest argument este o expresie flagrantă a *materialismului raționalist*, cunoscut în zilele noastre ca modernism. Acești oameni nu sunt pur și simplu batjocoritori nepăsători din lume; ei sunt batjocoritori deliberați care avansează cu prudență argumente bine gândite, pentru a încerca să dovedească faptul că avertizările Cuvântului lui Dumnezeu nu sunt decât basme și tradiții.

Am putut vedea că apostolul, în cursul epistolei sale, arată clar că există un viitor bine determinat, atât pentru credincioși, cât și pentru necredincioși și pentru creația materială. În primul capitol, ne spune: credincioșii vor intra în Împărăția eternă a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos; în capitolul 2, aflăm că cei răi vor merge la judecată și la pierzare, iar în capitolul 3, vestește că va fi desființată creația materială. Toate aceste mari evenimente sunt în legătură cu „puterea și venirea Domnului nostru Isus Hristos” (1:16).

Înțelegem deci, pe de o parte, de ce acest eveniment capital ocupă un loc atât de important în Scriptură și, pe de altă parte, de ce acest mare adevăr este obiectul particular al

atacurilor vrăjmașului. Adevărul venirii Domnului nu este pentru nimeni mai neplăcut decât pentru cei care, aflați în mărturisirea creștină, umblă potrivit propriilor lor poftă. Ei vor căuta să tăgăduiască un eveniment de care se tem, pretinzând că este împotriva întregii experiențe și, în consecință, irațional și imposibil.

Versetul 5. În versetele care urmează, apostolul expune nebunia argumentelor necredincioase ale acestor materialști. El ne-a pregătit deja să răspundem obiecțiilor lor prin Cuvântul lui Dumnezeu. Acum recurge din nou la Cuvânt, pentru a denunța raționamentele lor nebunești. Prin întrebarea: „Unde este promisiunea venirii Lui?”, ei admit că promisiunea venirii lui Hristos există. Ea este chiar atât de des repetată în Cuvânt, încât ar fi o nebunie să vrei să o tăgăduiești. Adevărul promisiunii fiindu-le insuportabil și neputând să-i nege existența, sunt împinși să ignore Cuvântul pentru a tăgădui promisiunea. Ei recunosc că este în Cuvânt, dar refuză să creadă ce zice Dumnezeu.

Acești oameni merg chiar mai departe, pentru că tăgăduiesc că Dumnezeu a exprimat această promisiune, punând astfel la îndoială inspirația Cuvântului. Abandonând Cuvântul, ei trag concluzii plecând de la creația materială. Ei vorbesc de „începutul creației”, admițând deci că a fost un început al creației, dar, voința lor fiind contrară lui Dumnezeu, caută să explice creația prin cauze naturale. Credinciosul știe însă că „prin Cuvântul lui Dumnezeu, erau ceruri din vechime” și că pământul a fost scos din apă, pentru a deveni locuința omului.

Versetul 6. Pe de altă parte, acești batjocoritori spun că, de când au adormit părinții, toate rămân așa cum erau de la începutul creației. Plecând cu rațiunea de la ceea ce văd, ei trag concluzii cu privire la ce va fi. Credința, care se întoarce de la ce este vizibil și se bazează pe Cuvântul lui Dumnezeu, știe că aceste argumente sunt complet false. Lucrurile sunt departe de a rămâne cum erau la început, datorită intervențiilor izbitoare ale lui Dumnezeu, în judecată. Potopul este principala mărturie a intervenției asupra cursului obișnuit al naturii. Când răutatea oamenilor atinsese apogeul și, datorită refuzului lor de a asculta cuvântul vestit de slujitorul Său, Dumnezeu a intervenit prin judecata potopului, prin care lumea de atunci a fost distrusă.

Credința, acceptând relatarea pe care o dă Dumnezeu despre potop, are siguranța deplină că Dumnezeu poate interveni și că a intervenit deja pentru a schimba cursul naturii; și că ce a făcut Dumnezeu, El poate să facă din nou, și o va face, cu privire la cerurile și pământul de acum.

Versetul 7. Dacă, prin Cuvântul Său, Dumnezeu a adus lumea la existență, poate cu siguranță să-i pună capăt prin același Cuvânt. Dacă Dumnezeu a intervenit prin judecată, poate să o mai facă. De aceea apostolul zice: „Cerurile și pământul de acum sunt păstrate prin Cuvântul Său, pentru foc, ținute pentru o zi a judecății și a pieirii oamenilor neevlavioși”.

Rezumând, afirmațiile apostolului sunt:

În primul rând, prin Cuvântul Său, Dumnezeu a creat cerurile și pământul.

În al doilea rând, prin Cuvântul Său, Dumnezeu a intervenit printr-o judecată care a adus potopul asupra lumii oamenilor necredincioși, astfel încât lumea de atunci a fost distrusă.

În al treilea rând, prin Cuvântul Său, cerurile și pământul de acum sunt păstrate pentru foc, ținute pentru o zi a judecății oamenilor neevlavioși din generația prezentă.

În lumina faptelor descoperite în Scriptură, înțelegem că raționalistul necredincios neagă inspirația Scripturilor, pentru a scăpa de mărturia potopului și de promisiunile venirii Domnului, cu toate consecințele intervenției divine în cursul istoriei lumii, ca și de judecata necredincioșilor care rezultă de aici.

Versetele 8-10. Apostolul a denunțat argumentele nebune ale materialismului batjocoritor care, ignorând în mod voit Cuvântul lui Dumnezeu, profită de întârzierea împlinirii promisiunii lui Dumnezeu, pentru a tăgădui venirea Domnului. Acum, îi îndeamnă pe preaiubiții Domnului să nu ignore motivul acestei întârzieri. Mai întâi, credinciosul este invitat să-și amintească: ceea ce poate părea o lungă perioadă în ochii noștri nu este decât o clipă scurtă pentru Domnul, căci „înaintea Domnului, o zi este ca o mie de ani și o mie de ani, ca o zi”. În al doilea rând, să nu uităm niciodată că promisiunea venirii este promisiunea Lui și că al Său Cuvânt este sigur. În al treilea rând, există un motiv pentru întârziere: Domnul nu întârzie în ce privește promisiunea, ci este răbdător, „nevrând ca vreunii să piară, ci toți să vină la pocăință”. În harul Său, Dumnezeu lasă timp pentru pocăință înainte să cadă judecata; în necredința lui, omul se folosește de această întârziere pentru a tăgădui că va fi vreodată o judecată.

Cu toate acestea, în ciuda amânării împlinirii promisiunii Sale și în ciuda a ceea ce pot spune batjocoritorii, „ziua Domnului va veni”, când „cerurile vor trece cu vuiet mare și elementele arzând cu căldură, vor fi descompuse”. Apostolul nu vorbește despre venirea Domnului pentru sfinții Săi, nici de arătarea Domnului, din ceruri, împreună cu ei; el vorbește de „ziua Domnului”, care va fi introdusă de aceste mari evenimente. Este ziua în care Domnul va domni asupra pământului și va governa cu un toiag de fier, supunând cu mână tare orice împotrivire față de Dumnezeu. Această zi este introdusă prin apariția Domnului, dar va continua în timpul celor o mie de ani ai Împărăției, până la introducerea stării eterne, după ultima mare intervenție a lui Dumnezeu prin judecată! Tot aspectul naturii va fi atunci schimbat, pentru că „elementele, arzând cu căldură, vor fi descompuse” și orice urmă a marilor lucrări prin care oamenii au căutat să se glorifice de-a lungul veacurilor va dispărea, pentru că „pământul și lucrările de pe el vor fi arse în întregime”. Apostolul adoptă limbajul scrierilor profetice care, ne-a spus-o deja, sunt ca o lampă care strălucește într-un loc întunecat (a se vedea Ps.102:26; Is.34:4; 66:22; Mica 1:4; Zah.3:8).

A pleca urechea la acești batjocoritori și a tăgădui promisiunea venirii Lui înseamnă a rămâne în întuneric, a te îndrepta către eternitate fără nicio speranță, neștiind cum va fi tratat tot răul unei lumi nelegiuite, nici cum cel credincios va fi introdus în binecuvântarea eternă. Atât judecata necredincioșilor cât și binecuvântarea credinciosului, vor fi împlinite prin venirea lui Hristos. Dacă am abandona promisiunea venirii Lui, sufletul nostru ar pierde tot!

Versetele 11-13. Dar credința se alipește de această promisiune și are de aceea siguranța că toate lucrurile vizibile ale ordinii actuale ale lumii vor fi descompuse. Ca întotdeauna, credința activă trebuie să aibă un efect asupra vieții noastre. Ea va conduce la o despărțire sfântă *de* lumea care ne înconjoară și care va fi descompusă, însă o despărțire *către* viața de evlavie pe care apostolul a prezentat-o de o manieră atât de binecuvântată, la începutul epistolei. Umblând astfel, vom aștepta și vom grăbi venirea zilei lui Dumnezeu, în care orice formă de rău va dispărea pentru totdeauna.

Credința face și mai mult; ea vede departe și ne poartă dincolo de judecată, în „ceruri noi și un pământ nou”. Fiind atenți la cuvântul profetic ca la o lampă care strălucește într-un loc întunecos, răsăritul unei zile glorioase începe să strălucească pentru privirile credinței, iar „steaua dimineții” – Cel a cărui venire va introduce ziua – va avea locul care Îi revine în inima noastră. „Potrivit promisiunii Sale”, zice apostolul, „așteptăm ceruri noi și un pământ nou”. Nu potrivit imaginației noastre, sau potrivit sentimentelor noastre, ci potrivit Cuvântului Său sigur: promisiunea Sa. Pentru a doua oară, apostolul ne amintește că aceasta este promisiunea Sa și că, în consecință, împlinirea ei este sigură (v.9 și 13).

Aflăm, pe de altă parte, caracterul pe care îl vor avea cerurile noi și pământul nou. Va fi o scenă în care „locuiește dreptatea”. Lumea actuală se distinge prin toate formele de

stricăciune și de violență, de poftă și nelegiuiri; noua creație va fi marcată de o dreptate neschimbătoare. Nu va fi *domnia* dreptății, ca în zilele mileniului, ceea ce implică faptul că răul este încă acolo și că trebuie să fie reprimat. În noua scenă, problema răului fiind reglementată, *va locui* dreptatea.

Versetele 14-16. Încă o dată, apostolul îi invită pe credincioși să lase acest viitor glorios să-și exercite acum efectul în viața lor. A ști că această lume este sortită judecății, ar trebui să ducă la o viață de separare, în teamă și evlavie. Cunoașterea binecuvântării viitoare a cerurilor noi și a pământului nou, ar trebui să ne țină în pace, fără pată și fără vină. Starea îngrozitoare a creștinătății în zilele din urmă, așa cum a descris-o apostolul, ar putea în sine să distragă și să tulbure sufletul. Perspectiva acestei noi scene va face să ne purtăm în așa fel încât, atunci când va veni Hristos, să fim găsiți umblând smeriți și în pace înaintea Lui, nefiind întinați de această lume, fără vină în viața noastră și stăruitori în așteptare, încrezători că îndelunga-răbdare a Domnului este mântuire. Să ne cercetăm inimile și să ne întrebăm: Cum ne va găsi El când va veni? (a se vedea Luca 12:37,38,43; 2 Petru 3:14). În cuvinte afectuoase, apostolul îl menționează pe Pavel ca fiind împreună cu el martor „despre acestea”, pentru credincioșii evrei. El citează scrierile lui Pavel ca făcând parte din Scripturi și ne pune în gardă împotriva celor „neînvațați și nestatornici”, care sucesc scrierile lui, ca și pe celelalte Scripturi, spre propria lor pieire.

Versetele 17,18. După ce ne-a amintit aceste lucruri și ne-a pus în gardă împotriva falșilor învățători, împotriva batjocoritorilor din zilele din urmă și a celor care sucesc Scripturile spre propria lor pieire, apostolul ne mai avertizează să nu ne lăsăm abătuți „de rătăcirea celor nelegiuți”, pierzându-ne prin aceasta siguranța, părăsind tăria care este proprie credinciosului.

Trebuie să căutăm să creștem în harul și în cunoașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Pentru a cincia oară în această scurtă epistolă, binecuvântarea noastră este legată de cunoașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos (1:2,3,8; 2:20). Apostolul a pus înaintea noastră valoarea scrierilor profetice, poruncile apostolilor și imensa importanță de a ne sprijini pe Cuvântul lui Dumnezeu, dar el realizează că simpla cunoaștere a literei nu ne va păzi. Nu folosim bine Scripturile decât atunci când dobândim prin Cuvânt o cunoaștere mai profundă a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. „A Lui fie gloria și acum și în ziua eternității! Amin.” Să nu uităm cuvântul „acum”. Toți admitem că gloria îi va aparține pentru eternitate, dar să ne cercetăm fiecare inima și să ne întrebăm: Este Hristos *acum* glorificat prin viața mea?